

- 2. lpp. **Vai būs jauna grupa Kurzemītē?**
- 3. lpp. **Sasparojušies mājražotāji.**
- 3. lpp. **Ludvigu Adamoviču pieminot.**
- 4. lpp. **Piekrastes zveja Andra Laukšteina skatījumā.**
- 4. lpp. **Ko iesākt ar īpašumu Jūras Pērles?**
- 6. lpp. **Dienas spēkam, dzejai un ģimenēm.**

Dzejnieka vārdi

Ieklausīties sevī

Pašu radītajā troksnī apjūkam aizvien vairāk. Palaikam runājam visi un reizē, skaļāk un skaļāk, līdz runāšana pārvēršas kliegšanā, un to, ko saka citi, dzirdam sliktāk un sliktāk. Klausīties vairs nemākam. Nupat jau skolās vajadzētu mācību priekšmetu — klausīšanās māka. Vispārrunāšanas un garāmrunāšanas plūdos sliktam visi. Bērni nedzird vecāku un skolotāju teikto, priekšnieki — padoto, intervētāji — intervējamo un — otrādi arī. Mēs izkliežam savu sāpi, it kā lai sadzirdētu, bet iznākumā tikai vairāk sāp galva.

Vienu gan lielajā troksnī pamanām: ko par mums saka citi. Vai arī iedomājamies, ka saklausām, — parasti gan tas ir pēc kluso telefonu principa.

Taču trakākais ir tas, ka milzu troksnī nesaklausām vairs paši sevi. Kādi teiks — nesaklausām Dievu. Citi piebilda — troksnī Dievam nav vietas.

Tomēr cita ceļa nav — norimt un ieklausīties sevī. Rudens tam piemērots laiks. Īpaši tāds, kas piesārņots ar politiskās tukšvārdības troksni.

Alnis Auziņš

Saeimas vēlēšanas

4. X Dundagas novadā, tāpat kā visā Latvijā, iedzīvotāji dosies uz vēlēšanu iecirkņiem, lai ievēlētu Latvijas Republikas 12. Saeimu.

Latvijas pilsoņi, kas ir sasnieguši 18 gadu vecumu, vēlēt var doties uz jebkuru vēlēšanu iecirkni visā valstī. Latvijā ir noteikti 5 vēlēšanu apgabali, un katrā no tiem ir pieņemti citi deputātu kandidāti. Dundagas novadā varēs nobalsot par Kurzemes vēlēšanu apgabala pieteiktajiem deputātu kandidātiem, un tas būs iespējams 5 iecirkņos: Dundagā — Dundagas pilī, Mazirbē — Mazirbes

skolā, Vīdalē — Vīdales skolā, Kaļķos — Vārpniekos, Kolkā — tautas namā.

Vēlēšanu dienā visi vēlēšanu iecirkņi būs atvērti no plkst. 7.00 līdz 20.00. Piecas dienas pirms vēlēšanām, sākot no 29. IX, tajos varēs iepazīties ar deputātu kandidātu sarakstiem, partiju priekšvēlēšanu programmām, kā arī iesniegt pieteikumus balsošanai mājās (pieļaujami divi iemesli pieteikuma

Jautājam iedzīvotājiem

4. X kārtējās parlamenta vēlēšanās Latvijā ievēlēsīm 12. Saeimu. Tāpēc vaicājam: «Vai tajās piedalīsieties? Pēc kā vadīsieties, atdodot savu balsi?» Visi uzrunātie apstiprināja, ka balsot dosies.

Gatis Vansovičs, 12. klases skolēns: — Pajautāju, ko domā vecāki, ieklausīšos viņu viedoklī. Noteikti nebalsošu par tiem, kas jau agrāk bijuši pie varas un atkal cenšas tikt. Ieskatīšos programmā un vērā ņemšu kandidātus, kam uzticos.

Līga Tīfenberga, 12. klases skolniece, vēlēšanās piedalīsies pirmoreiz: — Drīzumā lasīšu programmas un vērtēšu, vai tā ir latviešu partija, vai nav pārspīlētu mērķu. No reklāmām neietekmējos.

Baiba Šuvcāne, lībiešu kultūrvēsturniece: — Politiskos spēkus vērtēju pēc to darbiem un ieklausoties savā intuīcijā. Esmu konservatīva un stabila vēlētāja, kas negaida un nemeklē jaunas mesijas, kuri atjās ar baltiem zirgiem. Atbalstu pārbaudītas vērtības. Neesmu ar mieru savu balsi atdot par partijām viendienītiem, jo tas nozīmētu to izmest vējā.

Dinārs Neifelds, Dundagas vidusskolas direktora vietnieks audzināšanas darbā: — Programmas sen vairs nelasu, jo, izveidojoties koalīcijai, tik un tā tur visu solīto nevar izpildīt, ir jāmeklē kompromisi. Konkrētus kandidātus arī neizvēlos. Pēc reklāmām nevados. Patīk, ka septembrī televīzijā nav priekšvēlēšanu laika reklāmu, kam daudzi vēltīgi noticētu.

Palikšu konsekvents — par ko esmu balsojis iepriekš, par to balsošu arī tagad. Tas ir ilgstošs politiskais spēks, kas mani uzrunājis ar vēstījumu, ko paudis publiskajā telpā, un nav sagādājis lielu vilšanos. Būtiski, lai tas ir tik korekts, cik var būt, arī attiecībā pret politiskajiem pretiniekiem, un manis izvēlētais tāds ir.

iesniegšanai — veselības stāvokļa dēļ vai ja ir slimnieka kopējs). Pieteikumi jāiesniedz līdz 4. X plkst. 12.00, pieteikumu veidlapas var saņemt vēlēšanu iecirkņos, novada pašvaldībā, interneta vietnēs.

Svarīgi! Šajās Saeimas vēlēšanās var doties balsot ar **derīgu Latvijas Republikas pilsoņa pasi**, bet vēlētājiem, kuriem ir tikai personas apliecība, ejot uz vēlēšanām, **ir jābūt līdzī arī vēlētāja apliecībai**, kuru no 22. IX līdz 3. X var izņemt tajā **Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes teritoriālajā nodaļā**, kurā savulaik izņēma personas apliecību. Vēlētāja apliecība pēc vēlētāja reģistrācijas būs jāatstāj vēlēšanu komisijai. Jāatceras, ka līdzī ir jābūt abām apliecībām, gan personas apliecībai, gan vēlētāja apliecībai!

Balsojot no vēlēšanu komisijas izsniegtajām vēlēšanu zīmēm ir jāizvēlas tikai viens saraksts! Izvēloties sev pieņemamo deputātu kandidātu sarakstu, vēlētājs par katru tajā esošo kandidātu nodod 1 balsi. Vēlēšanu zīmē ir iespējams izdarīt atzīmi «+», ja īpaši atbalstāt šo kandidātu, vai svītrot kādu no sarakstā esošajiem, ja neatbalstāt. «+» un svītrojumi, pēc balsojumu apkopošanas, var mainīt kandidātu kārtas numuru, kam savukārt var būt nozīme, lai iekļūtu Saeimā.

Iepriekšējās balsošanas nav! Trīs dienas pirms vēlēšanu dienas ir iespējams nodot balsojumu glabāšanā, taču to var izdarīt tikai 61 vēlēšanu iecirknī visā Latvijā. Tuvākais iecirknis, kur to var izdarīt, ir Talsos. Sīkāka informācija pieejama Centrālās vēlēšanu komisijas interneta lapā www.cvk.lv.

Iecirkņu darba laiki

29. IX no plkst. 17.00 līdz 20.00

30. IX no plkst. 8.00 līdz 11.00

1. X no plkst. 17.00 līdz 20.00

2. X no plkst. 9.00 līdz 12.00

3. X no plkst. 10.00 līdz 16.00

Informāciju var saņemt Dundagas novada vēlēšanu komisijā pa tālruni 63237850 un Centrālajā vēlēšanu komisijā pa tālruni 67049999.

*Sandra Kokoreviča,
novada vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja*

Dundagā

30. IX plkst. 10.00 bērniem Liepājas Leļļu teātra izrāde *Saldais sapnis*, biļetes cena bērniem 2 €, pieaugušajiem 3 €.

11. X Dundagas vidusskolas atbalsta biedrība rīko Ģimeņu dienu (sk. 6. lpp.). Komandu reģistrācija no plkst. 10.30 pie *Lielās skolas*.

18. X Mazā dundadziņieka uzņemšana novada saimē.

25. X Leģendu nakts Dundagas pilī.

Kolkas tautas namā

3. X plkst. 14.00 novada skolotājiem veltīts pasākums.

18. X plkst. 14.00 pensionāru padome *Sarma* aicina uz atpūtas vakaru. Par mūziku gādās Laimonis Zemels.

• Rudentipis — ražas laiks. Attēlā redzams, kā savus lolojumus Dundagas tirgū pārdod dārzenu audzētāja Silvija Reine no Anstrupes. Par to lasāms arī mūsu avīzē. Bet tas, kādu ražu iegūsim Saeimas vēlēšanās, ir atkarīgs arī no mums ikviens.

Diānas Siliņas foto

Notikumu virpulī

Pašvaldību savienības domes sēdē

10. IX pašvaldības vadītājs Gunārs Laicāns piedalījās Latvijas Pašvaldību savienības (LPS) domes sēdē, kas notika Latvijas Nacionālās bibliotēkas jaunajā ēkā.

Klātesošos uzrunāja bibliotēkas direktors Andris Vilks un pateicās pašvaldībām, kas bija piedalījušās atklāšanas pasākumā. Pašvaldību vadītājus ekskursijā iepazīstināja ar Gaismas pili, ciemiņi redzēja Dainu skapi, Ābeču izstādi, ziedotās grāmatas.

Kā pastāstīja G. Laicāns, sēde, kurā piedalījās arī Ministru prezidente Laimdota Straujuma, galvenokārt bija veltīta nākamā gada budžeta izveidei, un 5 galvenie ar 2015. gadu saistītie jautājumi bija: pašvaldību bu-

džets, plānotais finansējums pašvaldību ielām un ceļiem, pirmsskolas izglītības pedagogu atalgojums, elektroenerģijas tarifa sadārdzinājuma kompensācijas mehānisms trūcīgajiem patērētājiem un pašvaldību iespējas kontrolēt visu sadzīves atkritumu apjomu teritorijā.

LPS priekšsēdis Andris Jaunsleinis uzsvēra, ka pašvaldību pašu finanšu resursos jābūt samērībai starp pienākumiem un uzdevumiem, kas pašvaldībām noteikti ar liku-

mu. Ventspils pilsētas galva A. Lembergs pierādīja, ka, pildoties budžetam, valsts skaitļos iet uz augšu, bet pašvaldības — uz leju. Savukārt L. Straujuma, norādot uz tuvējām vēlēšanām, aicināja nebūt populistiskiem.

Jāsecina, ka būtībā kārtējo reizi pašvaldību vadītājiem aprādīja problēmas, bet risinājumi jāgaida pēc vēlēšanām. Tomēr tikties ar citu novadu vadītājiem un apmainīties ar domām ir noderīgi.

Vēl Latvijas sekretariāta Eiropas Savienības (ES) Padomē direktore Inga Skujiņa un Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā vadītāja Inga Šteinbuka vēstīja par to, ka Latvija 2015. gadā pirmo reizi kļūs par prezidējošo valsti ES Padomē. Savukārt Latvijas Nacionālās bibliotēkas atbalsta biedrības priekšsēdētāja Undīne Būde dalījās priekā par pašvaldību un bibliotēkas labo sadarbību.

Interesējās Alnis Auziņš

Salido putnu pašvaldības

19. IX Dundagas novada pašvaldības delegācija Pastendē piedalījās **13. putnu pašvaldību salidojumā. To pašvaldībām, kam ģerbonī ir putns, rīkoja Talsu novada Ģibuļu pagasts. Ar spilgtākajiem iespaidiem dalās galvenā grāmatvede Ilze Pīrvite un finanšu speciāliste Zinta Eizenberga.**

I. Pīrvite piedalījās pirmoreiz, Z. Eizenberga — otrreiz. Tiesa, kad putnu pašvaldības salidoja mūsu novadā, I. Pīrvite kopā ar Rutu Bērziņu bija iejutušās padomju laiku bufetnieču lomās un pie Šlīteres bākas ciņāja viesus ar ķilavmaizītēm. Toreizējie ciemiņi vēl Pastendē atcerējās gan salidojumu mūsu novadā, gan kolorītās bufetnieces.

I. Pīrvitei pasākums Pastendē ļoti patīcis — bez nevajadzīgas kavēšanās, bet arī bez lielas steigas, kā arī iespēja padalīties pieredzē ar citu pašvaldību darbiniekiem. Visām pašvaldībām iepazīstoties, mūsējie uzstājušies ar atraktīvu uzvedumu par jauna medņa piedzīvojumiem. Viens no interesantākajiem šķitis arī balgalnieku priekšnesums — tāmnieku izloksnē sarīmēti dzejoļi par pagasta dzīvi un cilvēkiem.

Reģistrējoties katrs dalībnieks saņemis vārdzīmīti ar atšķirīgas krāsas lentītēm. Pēc iepazīšanās un Ģibuļu pagasta karoga pacelšanas visi sadalīti pēc lentīšu krāsām un jauktā kompānijā devušies ekskursijā. I. Pīrvite nonākusi rūpnīcā SIA *Brabantia Latvia*, kur ražo veļas gludināmos dēļus un žāvētājus. Uzņēmumā strādā pārsvarā jauni cilvēki, viņu vidējais vecums ir 33 gadi. Vislielākais pārsteigums gan esot bijis gids — dundadznieks Jānis Freibergs, kurš šeit strādā

jau trīs gadus.

Z. Eizenberga nokļuva Pastendes sporta centrā, ko vada ilggadējs sporta darba speciālists Valdis Kalderauskis. Pirms tam šajā ēkā darbojusies galdniecība, bet krīzes gados tā bankrotējusi, un telpas nonākušas bankas īpašumā. Tad Talsu novada pašvaldība nolēmusi ēku iegādāties. Centrs tapis pirms 3 gadiem par Eiropas Savienības (ES) un pašvaldības līdzekļiem. Sporta centrā bijušas aizrautīgas nodarbes, piemēram, bijis jāmet spainīšos bumbiņas, jāmakšķerē un jātrāpa ar «lidojošiem šķīvjiem» grozā.

Par īpašu vietu abas mūsu pašvaldības darbinieces atzina Spāres muižu, kur visus sagaidījuši apkalpotāju svīta. Galdā celti ūdenskliņģeri, kafija un citronūdens. Kādreiz tur bijusi Spāres skola, bet tagad ir Spāres tautas nams, iekārtota bibliotēka, darbojas rokdarbnieču klubiņš, tiek rīkotas dažādas izstādes un iespējams pārnakšņot. Vispārsteidzošākie bijuši bēniņi ar spoku stūrīti, kur, ultravioletās spuldzes izgaismoti, spīd zirnekļu tīkli un taciņas, un zirnekļi ar baltām kājām. Svētku reizēs te atlido arī pati Raganas kundze. Tas viss citādākai noskaņai. Muižā ir arī pagrabi, un tie Z. Eizenbergai likušies romantiskāki nekā mūsu pilī.

Muižas apkārtnē ir milzīga, to kopj paši

darbinieki, organizējot talkas. Patīkama bijusi muižas smarža. Z. Eizenberga, raksturojot spāreniekus un pastendniekus, uzsvēra: «Prieks, ka ir tādi aktīvi un radoši cilvēki!»

Dalībnieki aplūkojuši arī jauno Spāres estrādi, kas uzcelta pirms pāris gadiem par ES projekta naudu un pašvaldības līdzfinansējumu, taču neesot kļuvusi par iemīlotu vietu spāreniekiem, vienīgi pensionāri tur diezgan aktīvi darbojoties. Tā uzcelta tieši pretī ezeram un ainavā īsti neiekļaujas, esot smagnēja un aizsedzot skaistu skatu uz ezeru.

Dalībniekus priecējis arī pagasta ļaužu priekšnesumi, kas mījās ar balli noslēgumā. Abas mūsu darbinieces uzteica brīnišķīgo Kristīnes Veismanes-Rezongas uzstāšanos dziedot. Abas apbrīvoja arī viņas devumu, rīkojot Pastendē meistarklases mūzikas pedagogiem. Tās vadīt dziedātāja aicina pasaules līmeņa dziedātājus. Skanīgs bijis arī Spāres sieviešu vokālā ansambļa *Varavīksne* sniegums, savukārt ar raito dejas soli priecēja deju kolektīvi *Austris* un *Spriganis*. Īpašas ovācijas izpelnījusies vīru nodejotā austriešu deja.

Abas mūsu darbinieces salidojumu novērtēja atzinīgi. Z. Eizenberga sacīja, ka, aizbraucot kaut kur citur, var labāk ieraudzīt to, kas mums pašiem ir. Interesanti ir redzēt, cik daudz par naudu var izdarīt un cik nenovērtējams ir darbinieku pašu devums. Viņai šķiet, ka Talsos vairāk ieguldīti finanšu līdzekļi, bet pagastos — vairāk darbinieku pašu izdoma un laiks.

Diāna Siliņa

nebija, ko piedāvāt.

I. Stība: — Raža šogad ir laba. Kaut arī bijis sauss laiks, tik daudz sīpolu, burkānu un biešu kā šogad nav izaudzis nevienu citu gadu. Laiks novākšanai ir fantastisks! Saņēmušies tagad (19. IX) ir arī kāposti — galvas ir lielas. Tos noņemsim oktobra vidū, lai vēl piebriest. Tomāti un gurķi siltumnīcā arī labi auguši. Pārdošanai audzējam kartupeļus, burkānus, bietes, sīpolus, kāpostus, tomātus un gurķus, nedaudz melno rutku un kāļu. Visa kā ir gana, ka tikai būtu vairāk pircēju!

Diāna Siliņa

Kāda šogad dārzeņu raža?

To Dundagas tirgū jautāju Silvijai Reinei — privātajai tirgotājai no Anstrupes Puncēm, un Ilgai Stibai, i/u DRT (Domā, ražo, tirgo) vadītājai.

S. Reine: — Šeit dzīvoju piecus gadus. Audzinu četrgadīgu meitiņu. Pie mājām esmu iekopusi zemi, audzēju visu ģimenei vajadzīgo. Kas paliek pāri, vedu uz tirgu.

Citus gadus viss ir audzis labāk, šogad arī laika apstākļi bijuši dīvaini — sākumā bija aukstums, tad atkal karstums. Tagad tirgoju kartupeļus, tomātus, gurķus. Mājās pamēģi-

nu izaudzēt arī ko eksotiskāku, kā arbūzus un melones. Bet tos ēdam paši un izdalām draugiem. Man ir arī garšaugi, bet cilvēki te pie tādiem augiem nav pieraduši. Ja daudz stāsti par tiem, tad jau kādu arī ieinteresē. Pērn izaudzēju čili un vedu arī uz tirgu. Šogad jau man par čili prasīja, bet laika apstākļi paprikai un čili nebija labvēlīgi, tāpēc

Sociālie pakalpojumi

Sākums 182. numurā.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumi no psihoaktīvām vielām atkarīgiem bērniem

Kārtību, kādā no psihoaktīvām vielām — alkohola, narkotiskajām, toksiskajām vai citām apreibinošām vielām — atkarīgi bērni par valsts budžeta līdzekļiem saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, nosaka 06.11.2006. MK noteikumi nr. 914 *Kārtība, kā-*

dā no psihoaktīvām vielām atkarīgās personas saņem sociālās rehabilitācijas pakalpojumus (turpmāk — noteikumi nr. 914).

Saskaņā ar noteikumiem nr. 914 bērni pakalpojumus var saņemt **pēc pilna motivācijas un ārstēšanās kursa pabeigšanas narkoloģiskajā ārstniecības iestādē vai pēc narkologa noteiktā ārstēšanās kursa pabeigšanas.**

Pakalpojumu saņemšanai **bērna likumiskajam pārstāvim vai pārstāvjiem** (vecākiem, aizbildnim, bāriņtiesas vai ārpusģimenes aprūpes iestādes vadītājam) **pašvaldības sociālajā dienestā jāiesniedz: 1) likumiskā pārstāvja rakstisks iesniegums; 2) narkologa atzinums** saskaņā ar noteikumu nr. 914 1.

pielikumu, kurā norādīta: bērna slimības diagnoze; vēlamais sociālās rehabilitācijas ilgums; norāde, ka bērnam nav noteikumu nr. 914 2. pielikumā minēto kontrindikāciju (alkohola, narkotisko, psihotropo vai citu atkarību izraisīto vielu intoksikācija vai abstinences sindroms, psihotiski traucējumi, adaptācijas traucējumi ar suicidālām domām un uzvedību, personības un uzvedības traucējumi smadzeņu slimības, bojājumu vai disfunkcijas dēļ, personības traucējumi ar dekompensāciju, vidēji smaga un smaga garīga atpalcība, somatiskas saslimšanas, kam nepieciešama intensīva speciāla izmeklēšana un ārstēšana (var uzņemt remisijas stāvokli), izteikti kustību un koordinācijas traucējumi,

Ziņas

Mūsu domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns kopā ar daudziem citiem novadu vadītājiem **19. IX** apmeklēja Madlienu, kurā svinēja zīmīgu gadskārtu. Pagastu apvienības pārstāvji tieši pirms 10 gadiem Madlienā iestādīja simbolisku pagastu birzi — tolaik bija ap 480 pagastu, un tieši tik daudz ozolu arī iestādīja. Pēc 10 gadiem no stādītā gan palikusi apmēram puse.

Kolčiņiem atkal Zaļais karogs! Kolkas pamatskola no jauna ir to Latvijas skolu vidū, kuras sekmīgi apliecinājušas panākumus vides izglītībā un vides aizsardzības veicināšanā. 1. X mūsējie līdztekus ar 97 citām Latvijas skolām saņems starptautisko Zaļā karoga balvu. Šo balvu saņem tikai tās skolas, kas ilgstoši izcili darbojas vides jomā. Apsveicam un lepojamies!

Starptautiskajā pārtikas industrijas izstādē World Food Moscow-2014 SIA Līcis-93 Kolkas cehā ražotās šprotes eļļā kārbīnā ar polimēra vāciņu un Ģipkas cehā ražotās šprotes stikla burciņā saņēmušas zelta medaļu! Apsveicam!

Kā pastāstīja SIA Līcis-93 ražošanas vadītāja, Kolkas un Ģipkas cehu vadītāja Regīna Rūmniece, abi cehi ir biedrības *Rīgas šprotes* dalībnieki un izstādēs piedalās regulāri. «Zelta medaļa nav mērķis, tas ir noturīgas kvalitātes novērtējums. Medaļa ir kolektīva nopelns, un gandarījums ir visiem. Mums ir lielisks meistarību kolektīvs — atsaucīgs, bet arī ar stingrām prasībām pret darba kvalitāti. Uzņēmuma vadītāji ir piekrituši, ka uz izstādi katru gadu sūtu pa pāris meistarēm, lai ar laiku visas tajā būtu piedalījušās. Tur redz, kā izskatās mūsu produkcija, kāda tā ir citiem. Šoreiz uz izstādi brauca Vita Berga un Ruta Prātiņa. Abas meistares atgriezās nogurušas, bet saņēmušas daudz pozitīvu emociju», atzina R. Rūmniece.

Alnis Auziņš un Diāna Siliņa

Vai būs jauna grupa Kurzemītē?

Pērn Dundagā piedzimis vairāk bērnu nekā iepriekšējos gados, tāpēc aktuāls kļuvis jautājums par vēl vienas grupas atvēršanu bērnudārzā *Kurzemītē*. Par to stāsta iestādes vadītāja Ilona Ondzule.

2014./15. mācību gadu pirmsskolas izglītības iestādē *Kurzemītē* uzsāka 124 audzēkņi vecumā no 1,5 gadiem. Iestādē darbojas 6 bērnu grupas. Vietu skaits grupās ir aizpildīts. Rindā uz šo mācību gadu gaida vēl 14 bērni vecumā no 1,5 līdz 4 gadiem. Rindas reģistrs būs atspoguļots Dundagas novada pašvaldības interneta lapā. Būt vai nebūt vēl vienai grupai — tas jālemj domei. Iestādei ir iespēja atvērt jaunu grupu, bet tam vajag finansējumu telpu remontam un mēbeļu iegādei, kā arī jāpalielina personālsastāvs — 2 pedagogi un skolotāju palīgs, līdz ar to vajadzēs arī jaunu telpu logopēda darbam.

Uzklausīja Diāna Siliņa

sabiedriskā bīstamība); **3) izraksts no ambulatorā pacienta medicīniskās kartes** par bērna vispārējo veselības stāvokli (veidlapa nr. 027/u). SIVA pēc dokumentu saņemšanas izskata to atbilstību normatīvo aktu prasībām, uzsāk administratīvo procesu personas lietā un tās darbību regulējošo normatīvo aktu ietvaros pieņem lēmumu, uzturot pakalpojumu saņēmēju rindu un koordinējot pakalpojumu piešķiršanas procesu.

Pakalpojumu sniedzējs: VSIA Straupes narkoloģiskā slimnīca Pusaudžu rehabilitācijas kolektīvs Saulrīti, Saulrīti, Lielstraupe, Straupes pagasts, Pārgaujas novads, LV-4152, tel. 64134745; www.saulriti.lv.

Pie mums, uz zemēm

Novada mājražotāji sasparojušies

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma un Kuldīgas novada attīstības aģentūras izstrādātajā pārrobežu projektā — mājražotāju mācībās — līdztekus citu novadu pārstāvjiem piedalījās arī mūsu novada iedzīvotāji. Stāsta Dundagas novada lauku attīstības speciāliste Ilze Šteine.

Viss aizsākās manā atvaļinājumā. Projekta autori bija sazinājušies ar mūsu pašvaldības vadītāju Gunāru Laicānu, savukārt novada mājražotājus bija apzinājusi *Jumaru* saimniece Gunita Tropiņa. Paldies abiem!

Izveidojās ļoti jauka grupa, un projekts mūsu mājražotājus izcēla saulītē, sapulcējot vienkopus ja ne gluži visus, tad lielum lielo daļu, atklāja pašiem, kas mēs tādi esam, ko darām. To vidū bija tādi, kas ir jau reģistrējušies, un tādi, kas pagaidām vēl nav.

Novada mājražotājus, pavisam 15, no 1. līdz 5. IX Dundagas vidusskolā mācīja divas pasniedzējas no Kuldīgas tehnikuma. Viņas stāstīja, kas jāņem vērā, ražojot pārtiku mājas apstākļos, kādas ir higiēnas prasības, kas jāievēro tehnoloģiskajos procesos, kā reģis-

trēties, lai kļūtu par ražotāju mājas apstākļos, kādi noteikumi jāievēro. Vadītājas iedrošināja tos, kas līdz šim nebija reģistrējušies, baidoties, vai varēs ievērot Pārtikas un veterinārā dienesta prasības. Notika arī praktiskas nodarbības konservēšanā. Ļoti interesanta bija dalīšanās ar receptēm, kas gāja roku rokā ar degustāciju. Laukos jau katrs mājās kaut ko gatavo, bet svarīgi ir pārkāpt pāri nedrošībai un nebaidīties savu meistardarbu parādīt citiem.

Pasniedzējas bija patīkami pārsteigtas par mūsu lielogu dzērveņu un krūmmelleņu audzētājiem. Pati priecājos par jaunpienācējiem mūsu mājražotāju saimē, par dārzena audzētāju Silviju no Anstrupes, kas patlaban nodarbojas ar lauksaimniecības produkcijas

primāro ražošanu, bet, iespējams, kādreiz kļūs arī par pārtikas ražotāju mājas apstākļos.

Svarīgs secinājums: mūsu tirgū mājražotāji daļu savas produkcijas pārdod zem pašizmaksas. Cik maksā bioloģiski izaudzēts, apčubināts un pārstrādāts dārzenis? Kāda lietpratēja izrēķināja: vidēji viena maza burciņa maksātu 2 €, nemaz neierēķinot patērēto darbu un elektroenerģiju. Bet visu ierobežo pirktspēja!

Tāpēc apsveram domu veidot kooperatīvu. Vienkārši tas nav. Painterestējos par dibināšanas nosacījumiem. Būtu vajadzīgs algots vadītājs. Lai dibinātu, jābūt pieciem cilvēkiem. Tas vēl nebūtu šķērslis, bet kooperatīva pastāvēšanu nodrošina produkcijas apjoms, tas nozīmē, ka nedrīkst būt tukšo mēnešu. Vai novada mājražotāji spētu produkciju nodrošināt visu gadu?

Plinti krūmos tomēr nemetam, bet 6. X braucam izzināt kooperatīva *Kuldīgas labumi* pieredzi, ar ko mūs iepazīstinās tā vadītāja Elīna Voika. Kooperatīvs tikai šogad janvārī ir dibināts, viņiem Kuldīgā ir savs veikaliņš. Savukārt Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāja Līga Raituma pastāstīs, kā Kuldīgas kooperatīvu atbalsta pašvaldība. Šo braucienu finansē mūsu dome.

Domājam arī par citiem attīstības ceļiem, tādēļ, izmantojot Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra piedāvājumu, 30. IX mūsu jaunie mājražotāji dosies uz Dobeli un Tērveti, kur darbojas biedrība *Pārtikas amatnieki*. Tā apzinājusi un apvienojusi savus mājražotājus un rīko interesentiem dažādas mācības. Kooperatīvam jāgūst peļņa, savukārt *Pārtikas amatnieki* ir sabiedriska organizācija.

Šis ir pārrobežu projekts, tāpēc 23. un 24. IX pieredzi gūsim Lietuvā.

Bet 11. X plānojam apmeklēt viduslaiku garā iecerēto hercoga Jēkaba gadatirgu Kuldīgā.

Jābūt skaidram redzējumam, lai sasniegtu mērķi. Iedomāsimies: ja mūsu novadā būtu veikaliņš ar mājražotāju produkciju, tas piesaistītu tūristus, kas labprāt nopirktu glīti noformētas burciņas, ar dekoratīviem elementiem, kas raksturīgi tikai mūsu vietai.

Pašlaik vēl esam meklējumos, taustāmies, bet ceram tikt skaidrībā, kādu ceļu izraudzīties. Pilnīgas drošības par sekmīgu iznākumu nav nevienā dzīves jomā, sevišķi jau, uzsākot ko jaunu. Mūsu mājražotājiem novēlu nebaidīties no atbildības un saprātīga riska!

Alnis Auziņš

To atceramies septembrī!

Ludvigam Adamovičam — 130

Dundadznieks Ludvīgs Ernests Adamovičs dzimis 1884. gada 23. septembrī Kubalū skolā, kur viņa tēvs Jānis Adamovičs tolaik jau astoto gadu ir palīgskolotājs.

Tēvs, J. Adamovičs, dzimis (1858) un bērnu dienas pavadījis Dundagas pagasta *Dingās*, kur saimniekojis viņa tēva brālis Fricis Adamovičs, pirmais Dundagas pagasta vecākais (1867–1879).

Skolas gaitas Ludvīgs iesāk Kubalū skolā, mācoties pie skolotājiem Jāņa Dreiberģa un Jāņa Adamoviča. Mācības viņš turpina Dundagas divklasīgā ministrijas skolā, Friča Cīrķeļa privātskolā Talsos un Rīgas Aleksandra ģimnāzijā, ko 1904. gadā pabeidz ar zelta medaļu. 1909. gadā, studējot Tērbatas Universitātē, viņš iegūst teoloģijas kandidāta grādu.

Pēc studijām Adamovičs māca ticības mācību Rīgas pilsētas ģimnāzijā, arī citās Rīgas vidusskolās. Sākas I pasaules karš, un 1914. gadā viņu mobilizē aizmugures dienestam Polijā. 1915. gadā viņš strādā karavīru garīgās apkopšanas darbu Tērbatas hospitāļos un latviešu rezerves bataljonā, bet divus gadus vēlāk Tērbatas Universitātē iesāk Vecās Derības pētījumus. Kad Tērbatu ieņem vācieši, Adamovičs īsu laiku strādā par mācītāju Mazsalacā, tad pārceļas uz Valmieru, kur līdz 1920. gadam ir Izglītības biedrības reālskolas direktors.

Atverot Teoloģijas fakultāti Latvijas Universitātē, L. Adamoviču 1920. gada janvārī ievēl par docentu baznīcas vēsturē. 1922. gadā viņš jau ir vecākā docenta amatā un 1929. gadā, pēc doktora grāda iegūšanas, profesors. Fakultātē Adamovičs pildījis bibliotekāra, sekretāra un dekāna amatus. Universitātē bijis stipendiju komisijas, fonda loceklis un priekšnieks, LU Rakstu tehniskais redaktors, Mācību grāmatu apgāda fonda priekšnieks, prorektors.

Viņš rediģējis vairākus lielus Universitātes izdevumus: *Zinātne Tēvzemei divdesmit gados* (1938) un *Latvijas Universitāte divdesmit gados, 1919–1939*. (1939). Adamovičs pārstāvējis Universitāti dažādos ārzemju kongresos, bijis vairāku Universitātes zinātnisko biedrību biedrs un priekšsēdētājs.

Līdztekus šim darbam Adamovičs pasniedzis stundas 1. Valsts vidusskolā un Rīgas Skolotāju institūtā, kādu laiku arī Natālijas Draudziņas ģimnāzijā, lasījis lekcijas par reliģijas mācību un ētiku gan skolotāju organizāciju, gan Izglītības ministrijas rīkotajosursos.

Rīgas Latviešu biedrībā Adamovičs bija Derīgu grāmatu nodaļas biedrs un nodaļas Rakstu komisijas priekšsēdētājs (1910–1914). Adamovičs rosīgi strādājis arī Latviešu un

somu biedrībā, Tautu Savienības veicināšanas biedrībā, Rotariešu klubā, Rīgas Latviešu biedrības sabiedriskajā klubā u.c.

1920. un 1921. gadā Ludvīgs Adamovičs bija Latviešu skolotāju savienības valdes loceklis un kopš 1923. gada — Latvijas Vidus-

• Adamoviču ģimene: no kreisās Ludvīgs, bērni Valdis un Laima, sieva Lilija. Uzņemts Rīgā ap 1925. gadu.

No Kubalū skolas-muzeja krājuma

skolu skolotāju biedrības priekšsēdētājs, kopš 1926. gada — Latvijas Vidusskolu un arodskolu skolotāju savienības priekšsēdētājs un Latvijas Nacionālo skolotāju savienības valdes loceklis. Viņš piedalījies četros Starptautiskajos skolotāju kongresos Belgradā, Ženēvā, Bukarestē un Hāgā. Arī latviešu skolotāju kongresos 1917. gadā (Tērbatā), 1920. gadā (Rīgā), trijos arodskolu kongresos (1921., 1923., 1927. g.).

No 1934. gada 19. maija līdz 1935. gada 10. jūlijam Ludvīgs Adamovičs bija izglītības ministrs.

L. Adamovičs apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeņa 2. un 3. šķiru.

Visu šo rosīgo darbību pārtrauca 1940. gada 17. jūnija notikumi. 1940. gada augustā likvidēja Teoloģijas fakultāti. Pieprasot pienākošos izdienas valsts pensiju, L. Adamovičs saņēmis atbildi: «Lai eņģeļi debesīs maksā jums pensiju!» 1941. gada jūnijā

profesoru kopā ar ģimeni deportēja uz Krieviju. Izstūjtuma laikā mira dēls Valdis. Dzimtenē atgriezās sieva Lilija un meita Laima.

Ludviga Adamoviča mūža gals bija traģisks. Pēdējie dzīves gadi pavadīti izstūjtuma vietā Krievijā, Molotovas apgabalā netālu no Solikamskas, Ustj-Surmogas noietnē. Apšūdzības slēdzienā (16.02.1942.) L. Adamovičs atzīts par vainīgu trīs pārkāpumos: 1. No 1921. līdz 1940. g. bijis aktīvs reakcionārs biedrības *Reliģijas zinātne* loceklis. 2. No 1910. līdz 1940. g. sastāvējis nacionālistiskajā *Latviešu biedrībā*. 3. No 1934. līdz 1935. g. bijis Latvijas izglītības ministrs un aktīvi realizējis reliģiozi nacionālistisku politiku. 1942. gada

licētais pētījums *Vidzemes baznīca un latviešu zemnieks (1710–1740)* ir Adamoviča plašākais darbs Latvijas baznīcas vēsturē. Adamovičs pēta arī brāļu draudžu sākumus un attīstību. Viņš pievērsies senlatviešu reliģijas vēstures pētniecībai. Dažādos rakstos Adamovičs pozitīvi vērtē tautiskos elementus latviešu baznīcas dzīvē. Daudz rakstījis arī par aktuālajiem baznīcas dzīves jautājumiem.

Svarīga Adamoviča darbības joma ir izglītība. Savos rakstos un grāmatās viņš daudz pievērsās latviešu skolu un izglītības vēsturei. Skolu politikā par būtisko Adamovičs atzīst tautas tradīcijās audzinātas ģimenes un valsts (kultūrvalsts nozīmē) lomu. Ar tautas izglītības mērķi Adamovičs vispirām kārtām saprot skolu jaunatnes apziņu iesakņošanās tautas garīgajā un materiālajā kultūrā. 2005. gadā Helsinkos publicētajā Aijas Freimanis un Jouko Talonena pētījumā par Ludviga Adamoviča bibliogrāfiju apzinātas 947 L. Adamoviča grāmatas, raksti un rokraksti. Adamoviča darbi publicēti latviešu, vācu, franču, angļu, zviedru un slovāku valodā.

Gara darbinieka, profesora, Ludviga Adamoviča spriedumi it skaidri uzrunā mūs arī šodien: «Latviešiem liktenis lēmis diezgan kļūmīgus pagātnes notikumus, savādi veidojusies latviešu tautas vēsture, kā reti kādā citā tautā. Man uzmākušās bieži domas, vai varētu visā pasaulē sameklēt tādu tautu, kurai tādi paši likteņi kā mums, varbūt tikai igauņiem, mūsu tautas kaimiņiem ziemeļos. Savāds pats fakts, ka latviešu tauta veidojusies svešas varas virskundzībā. Kad tad latviešu ļaudis, ko sauca toreiz par «Undeutsche», sāka izveidoties par latviešu tautu, par etnogrāfisku vienību? Tas bija laikam 17. gadu simtenī. Galvenās iedzīvotāju masas līdz tam bija sašķēlušās atsevišķās ciltīs. Vajadzēja paiet vēl diviem gadu simteņiem, kamēr šī etnogrāfiskā vienība sāka apzināties arī par organisku vienību; tas bija t.s. tautas atmodas laikā, kad sevišķi Kronvalda Atis lika pie sirds papriekšu studentiem, kas bija pulcējušies Tērbatas latviešu studentu rakstniecības vakaros, un pēc tam visai latviešu tautai, ka mēs esam tautība, ka mums ir zināmas mantas, kas nostiprina un nodibina tautību, ka mums ir sava veca valoda, ka mums ir sava zeme, ka mums ir sava cienījama ticība un ka mums ir sava vēsture. Tur pirmo reizi šis vārds atskanēja Kronvalda runā 9. sept. (28. aug.) 1870. g.» (L. Adamovičs. Latviešu vēsturnieka un vēstures skolotāja uzdevumi. Rīga, 1938.)

Ivars Abajis

Lauzīsim galvas dotajā virzienā!

Selgā metu lielu vadu...

Andris Lauksteins ir pieredzējis piekrastes zvejnieks mūsu novadā, varētu teikt, arī lielākais, kaut arī tikai divus līdz četrus mēnešus gadā. Pašreiz Andris ir tādās kā krustcelēs. Kā iesākt, kas ir viņa sirdslieta, turpināt? Visumā jau būtu skaidrs — zvejniekiem pašiem jāsadarbojas, pašvaldībai savējie jāatbalsta — ne vien lielos vārdos, bet arī konkrēti, jā, un lielajai valdīšanai Rīgā — arī. Bet saruna no jauna lika pievērst uzmanību arī kādam pašvaldības nekustamajam īpašumam.

Azarts iet jūrā

Sarunas sākumā Andris palabo manus priekšstatus, ka padomju laikā piekrastes zveja bija pilnīgi iznīcināta. Ne gluži! Daudz kas nebija atļauts, bet vīri ar robežsargiem sarunāja un darīja to, ko gribēja un sirds kāroja, — zvejoja. Andris gājis jūrā tēvam līdzī no mazām dienām, pat vadus vilcis, un tā lieta iepatikusies, Andra vārdiem sakot, radies azarts. Vēlāk puisis pat sācis mācīties par kuģu motoristu, bet ātri sapratis, ka tas nav viņam domāts. Tieši piekrastes zveja — tas gan.

Istā zvejošana sākās 90. gadu vidū. Andris atceras, kā ar upes velkonī ķēruši butes — kopā ar brāli un vēl dažiem draugiem. No skatījuši, izpētījuši, kāds tralis isti ir, un uztaisījuši. Arī pirmais stāvvads — pašu roku darbs, un ar to sākumā gājis pavisam labi — pirmajā gadā izdevies nozvejot pat ap 120 tonnām zivju. Tā pamazām, pamazām viss attīstījies, nauda ieguldīta inventārā. Tagad Andrim ir zvejnieku saimniecība *Zvīņas L*, viņam pieder 7 piekrastes laivas, 26 stāvvadi, 19 no tiem ir Kolkas pagastā, 7 Ventpils novadā, viņa vīri zvejo no Ēvažu līkuma līcī līdz Irbei un vēl 10 km tālāk uz Ventpils pusi.

Lomi sarūk. Kāpēc?

Lauksteina vīri zvejo reņģes. Labajos gados vidēji nozvejots pāri par 70 t uz stāvvadu gadā, 7–8 gadus pēc kārtas bijis aptuveni 40 t uz stāvvadu. Šis gads diemžēl izvērties pavisam neveiksmīgs — pat ne 10 t uz stāvvadu. «Izdarīts darbs, patērēta degviela, jāmaksā cilvēkiem algas, nodokļi», *Zvīņu L* īpašnieks nopūdzamies secina un stāsta par iemesliem. To ir visai daudz, un tie summējas.

Pēdējos gados mūsu pusē nepūt *pareizie* vēji, nav labvēlīgo straumju — reņģes vairāk tiek īgauņu bāleliņiem. Savu iespaidu droši vien atstājis pie Ventpils avarējušais kuģis, kas veda kālija sāli, spriež pieredzējušais zvejnieks. Ūdens piesārņots, savairojušas aļģes. Nākamais faktors: pēdējos gados tieši reņģu nārsta laikā NATO kuģi meklē un spīdzina Otrā pasaules kara laika mīnas. Zvejnieki uzreiz mana, ka zivju skaits samazinās. «Kādreiz bija sīgas, brekši, arī zuši, bija laši — tonnām, tagad to tikpat kā nav. Mencas mūsu piekrastē gan ir, bet mēs nedrīkstam tās ķert. Netaisnība! Lielajiem kuģiem ir brīv, mums nav kvotu. Tas būtu viens no valdības līmenī risināmiem jautājumiem», skaidro Andris Lauksteins. Piedevām vēl savairojušies roņi, kas ir visas Latvijas bēda un arī Zviedrijas, Igaunijas un Somijas nelaime. Kā apkārot šo postu, arī par to būtu jārūpējas valsts līmenī, uzskata zvejnieks.

It kā jau tā nepietrūktu ķibeļu, tieši šogad uz pusi kritusies maksa par noķertajām reņģēm. Vidzemes jūrmalā zivju bijis daudz. «Mums ir sālāks ūdens un tādēļ arī cita, kvalitatīvāka reņģe, kas ilgāk saglabājas. Toties vidzemniekiem ir daudzums, un tas ietekmē cenu...» stāsta A. Lauksteins.

Ar domu par rītdienu

«Par jauno ietvi ciema centrā prieks, bet ko dos labs gājēju celiņš, ja nebūs, kas pa to iet?» tēlaini jautājumu formulē A. Lauksteins, un visu sarunu caurauž pamatdoma — kā radīt tādu apstākli, lai Kolkā dzimušie un augušie te varētu «dzīvot un zvejot». Tātad runa ir par darbavietām. Citiem vārdiem, patriotisms darbībā.

Stāvvadu sezona ilgst vien no aprīļa beigām līdz jūlija sākumam. Lauksteins ļoti vēlētos tuvākā nākotnē Kolkā nodrošināt pastāvīgu darbu 30 cilvēkiem, un tas būtu iespējams, izveidojot ražotni. Jau neliela zivju apstrāde pašu ciemā ļautu zivij *piešķirt pievienoto vērtību*. Tas, pēc Lauksteina domām, pamazām izveidotu arī kvalitatīvāku darbaspēku,

jo kāda lielā kadru izvēle ir uzņēmējam, kas piedāvā darbu labi ja pāris mēnešiem? Cita lieta ir pastāvīgs darbs.

Ieceres ir lielas, saka Lauksteins. Piemēram, piesaistīt Eiropas Zivsaimniecības fonda līdzekļus. Saldētavām varētu būt līdz 90% ES atbalsts biedrībai, jautājums ir, kur tās izvietot. Andris saredz iespēju to darīt *Jūras Pērlēs*, kas ir pašvaldības īpašumā jau divus gadus, un tādēļ 14. V uzrakstījis iesniegumu pašvaldībai ar lūgumu nomāt telpas tīklu darbnīcai, laivu novietnei un nelielai zivju pārstrādei. Mūsu sarunas laikā 4. IX atbildi viņš nebija saņēmis. «*Jūras Pērles* varētu izveidot par industriālu vietu, varētu darboties vēl kāds, ne tikai es», saka Lauksteins. «Ir liela birokrātija visos līmeņos. Rīgā, ministrijās. Ja katrs lēmums pusgadu jāgaida, tad nekur netiksim. Ja pašvaldība uzklāsit, varētu braukt kopā cīnīties. Lielās līnijās jau mūs atbalsta. Gribētos, lai tas ir arī konkrēti».

Vienā lietā gan Lauksteins pašvaldību uzteic: kad zvejniekiem bijis jānokārto šķiperu tiesības, tad pašvaldība ātri palīdzējusi nokārtot dokumentus un apmaksājusi izdevumus.

Piekrastes zvejas svaru kausos

Ja grib, tad Lauksteina dārziņā jeb liedagā var atrast visādas akmentiņus, kaut vai — viņa zvejnieki nebūt nav balti, pūkaini eņģeliši, kam mājās pieliekamajā glabājas spārniņi, un Kolkas vējos dzirdamas arī tādās runas — ko Čembiš' te savās visādus un dod darbu? Jā, bet no otras puses, ir tieši tā — dod darbu! Varbūt tieši šajos divos — četros mēnešos vīri, darīdami to, ko prot un kas ir pie sirds, ir vissakarīgākie? Vai labāk būtu, ja nebūtu pat ne šādu iespēju? Turklāt pats Lauksteins uzver: ja varētu piedāvāt pastāvīgu darbu, tas mainītu arī pašu darbaspēku, kas, cita starpā, aizvien vairāk arī noveco, — vīriem vidēji ir 40–50 gadu.

Ko vajadzētu mainīt?

«Pašlaik nevaram iet rudens zvejā, jo esam izzvejojuši kvotas», klāsta Lauksteins un piebilst, ka jau nākamgad ir cerības uz labvēlīgām pārmaiņām. «Ja valstī nolemtu izdalīt kvotas pa reģioniem uz katru stāvvadu, tad nevajadzētu visu limitu izzvejojot pavasarī, bet varētu arī rudenī, kad reņģei ir labāka kvalitāte, un tad dabūtu arī labāku cenu. Tas būtu labi, vienīgi jācer, ka ņems vērā nevis pēdējās nozvejas, bet skatīsies ilgākā laika griezumā». Un tālāk jau Lauksteinam ir nākotnes redzējums: ja saldētu pa vienai zivij, tad vēlāk, pēc kāda mēneša, kad sezona beigusies, varētu pārdot pat 5 reizes dārgāk nekā pavasarī. Tātad vajag savu saldētavu! Nonākam atkal pie tā paša. Vajag tikai telpas...

Kas vēl nepieciešams? «Samainīt novecojošos zvejas rīkus pret mūsdienīgiem», Lauksteins uzreiz atbild un bilst, ka tas ir arī valdības līmenī risināms jautājums. «Mums ir balasta zvejas rīki, murdi, kādus tagad vairs nevajag, jo tie nav rentabli — nav tik daudz zivju, un tie būtu jāsamaina pret brētliņu un reņģu tīkliem. Es būtu ar mieru uz ministriju braukt, lai dabūtu atļauju! Neesmu izdomājis neko jaunu. Lapmežciemā zvejniekiem ir tīkli, tur katrā otrā trešā sētā kūpina zivis. Mēs arī varētu! Pašlaik piekrastē būtu zvejojamas piecas zivis: reņģe, salaka, vimba, bute un brētliņa — visu laiku, izņemot liegumu. Bet vajag pārstrādi!» Tātad — telpas, kur zivis uzglabāt un arī apstrādāt.

Pašu zvejnieku kooperācija ir nākamais svarīgais saskaitāmais, nākotnē skatoties. Kad smaidot saku, ka šie vārdi sauc atmiņā puiku dienās lasīto *Zvejnieka dēlu*, Andris at-

bild, ka nevajag aizmirst visu labo veco. «Ja mēs, mazie zvejnieki, paši neko nedarīsim, tad iznīksim. Nupat jau Rīgas Centrālirtgū vai RIMI vieglāk labu zivi nopirkt nekā Kolkā», norūpējies saka Lauksteins, gan piebilstot, ka tik vienkārši nav, jo «zvejnieki vairāk ir katrs par sevi, specifiska tauta, un te vēl tās lībiešu asinis dara visu smagāku. Tomēr sadarbība ir izdzīvošanas jautājums. Ja te kāds zvejnieks ir noķēris 1–2 kastes zivju, nevienam tām pakal nebrauks. Vasarā var iztīrīt uz vietas, bet ne rudenī. Ja nāktu kopā, domātu, kā aizvest pašiem ar savu transportu, tad atmaksātos. Viens nav karotājs! Tāpēc šopavasār nodibinājām biedrību *Kolkas zvejnieki*, lai piesaistītu vairāk zvejnieku saimniecību».

A. Lauksteins arī stāsta, ka zvejniecība prasa lielas investīcijas. «Katru gadu kaut ko uzlabojam. Ieguldām naudu inventārā, lai darbs pēc iespējas būtu mehanizēts. Ja pašiem būtu jāpērk jauns 8 metrīgs stāvvads, tad tas, bez enkuriem un striķiem, maksātu apmēram 20 000 €. Zvejas rīki pieder mums, bet tiesības zvejojot nomājam no valsts — pašvaldības. Ar zvejas rīku ir tā — ja tam nav pretrī kvotas, tas nekur nav liekams. Zvejas rīkam jāpeln nauda, jābūt nodrošinājumam. Tāpēc gribētos garantiju no pašvaldības, ka mēs ar šiem zvejas rīkiem varēsim zvejojot arī turpmāk. Lai nebūtu tā, ka piepeši ienāktu iekšā kāds jaunais spēlētājs un mūs izstumtu».

Par Jūras Pērlēm

Ar Ministru kabineta rīkojumu nekustamais īpašums Jūras Pērles 15.08.2012. nodots Dundagas novada pašvaldības īpašumā, turklāt ar norādi šo īpašumu izmantot, palīdzot iedzīvotājiem risināt dzīvokļu jautājumu, sekmēt saimniecisko darbību un rūpēties par bezdarba samazināšanu. Ja īpašumu neizmanto šiem mērķiem, tas jānodod atpakaļ valstij.

Tā kā ir pagājuši divi gadi, bet koncepcijas par *Jūras Pērļu* izmantošanu nav, pašvaldība saņēmusi nu jau divus iesniegumus, kuros pausta vēlme nomāt telpas, lūdzu izteikties Attīstības un plānošanas komitejas deputātus, nekustamā īpašuma speciālistu un arī Kolkas pagasta pārvaldnieku.

Smaida Šnikvalde, deputāte:

— Attīstības un plānošanas komitejā 11. IX skatījām jautājumu par pašvaldības īpašuma izmantošanu. Saņemts biedrības *Kolkas zvejnieki* iesniegums ar lūgumu iznomāt telpas īpašumā *Jūras Pērles*, kuras nevajag pašvaldības funkciju nodrošināšanai. Nomātās telpas biedrība vēlas izmantot zvejnieku saimniecību saimnieciskajai darbībai — tīklu darbnīcai, laivu novietnei, nelielai zivju pārstrādei, ar zvejniecību saistīta tūrisma attīstīšanai, arī kopapstrādei laikā, kad nav zvejas sezona.

Īpašumu *Jūras Pērles* veido 1,5534 ha zemes un 12 dažādas būves, to skaitā daudzdzīvokļu māja, saimnieciskais bloks, kazarmas, un 30.11.2012. ar parakstītu pieņemšanas un nodošanas aktu šo objektu pašvaldība pārņēma pārraudzībā.

Mūsu pašvaldība saskaņā ar Publiskās personu mantas atsavināšanas likuma 42. panta pirmo daļu un likuma *Par pašvaldībām* 15. panta pirmās daļas 9. un 10. punktu šo nekustamo īpašumu drīkst izmantot pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanai — sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā un **sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā un rūpēties par bezdarba samazināšanu** (izcēlums mans. — S.Š.).

Tāpēc man kā deputātei nebija saprotams sagatavotais lēmumprojekts — atteikt izno-

• Andris Lauksteins.

Alda Pinkena foto

māt telpas īpašumā *Jūras Pērles*. Biedrības darbība pilnīgi atbilst funkcijai «sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā administratīvajā teritorijā un rūpēties par bezdarba samazināšanu». Jautājums par īpašuma izmantošanu ir skatīts vairākkārt un katru reizi ar nolūku atrast investorus, uzņēmējus, kas būtu gatavi darboties *Jūras Pērlēs*. 20.12.2012. domes sēdē nolēma uzdot pašvaldības privatizācijas, atsavināšanas un iznomāšanas komisijai novērtēt īpašuma tehnisko stāvokli, lai piesaistītu investorus, termiņš — 20.12.2013., kā arī uzdot Nekustamo īpašumu un projektu ieviešanas nodaļai izstrādāt īpašumu pagaidu apsaimniekošanas modeli, termiņš 10.01.2013. Savukārt 23.05.2013. dome pieņēma lēmumu iznomāt īpašumu *Jūras Pērles*, zemi un uz tās esošās būves, un apstiprināja nomas maksu.

Acīmredzot atbildīgie speciālisti nav pildījuši vai pat iepazīlušies ar domes pieņemtajiem lēmumiem un mēs savukārt neesam sekojuši līdzī lēmuma izpildei. Patlaban ir sagatavots tikai dzīvojamās ēkas situācijas izvērtējums. Attīstības un plānošanas komitejas lēmums uz oktobra komitejas sēdi sagatavot īpašuma izmantošanas stratēģiju un apsaimniekošanas modeli ir atgriešanās pie 10.01.2013. neizpildītā lēmuma.

Lai arī kāda būtu šī īpašuma izmantošanas stratēģija nākotnē (tā jau mums ierakstīta nupat apstiprinātajā Attīstības stratēģijā), mums jāreķinās, ka pašvaldībai nebūs tādu finanšu resursu, lai pilnībā apsaimniekotu šo objektu, tāpēc jebkura vēlme tur darboties ir apsveicama un atbalstāma. Iznomājot telpas, pašvaldība iegūtu papildu naudu.

Tā kā biedrība *Kolkas zvejnieki* ir gatavi prezentēt savu darbību *Jūras Pērlēs*, mums būtu viņi jāuzklausā un tikai tad jāspriež — atļaut vai neatļaut. Protams, likums prasa izsludināt nomas izsoli, ar ko iespējamiem nomniekiem jāreķinās.

Gunta Abaja, deputāte:

— Ja pašvaldībai ir nodotas telpas un viens no izmantošanas mērķiem ir sekmēt saimniecisko darbību, tad nekustamo īpašumu apsaimniekošanas speciālistam vajadzētu sagatavot koncepciju. Ir pagājuši jau vairāk nekā divi gadi, bet tās nav. Tas ir speciālistu, nevis deputātu jautājums. Ir jābūt skaidrībai, ko no telpām dodam nomas izsolei, un tad piedāvājums par nomas tiesību izsoli jāieliek mājas lapā — ar termiņu, lai interesenti var pieteikties. Ja mēs, pašvaldība, arī turpmāk neko nedarīsim, tad mums šo īpašumu var atņemt. Ir jau divi iesniegumi, no biedrības *Kolkas zvejnieki* un no SIA *Laimas mājas*, kas tur gribētu saimniekot, un tie aktualizē šo

jautājumu. Bez koncepcijas nav iespējams rīkoties.

Īpašumā ietilpst dzīvojamā māja, divstāvu kazarmu ēka, garāžas un katlu māja, un tieši kazarmās un garāžās arī varētu notikt saimnieciskā darbība. Jāuzsver, ka pašvaldībai visādiem līdzekļiem būtu jāveicina mazo uzņēmumu rašanās, lai jaunajiem kolciniekiem būtu darbs un maize.

Linda Pavlovska, deputāte:

— Varbūt man kā divos sasaukumos strādājošai novada domes deputātei ir savs redzējums par šo jautājumu. Piedalījos sēdē, kurā deputāti balsoja par (arī es to skaitā) *Jūras Pērļu* pārņemšanu īpašumā, jo uzskatu, ka jebkurš nekustamais īpašums ir vērtība un tas jāizmanto novada infrastruktūras attīstībai un uzlabošanai.

Tagad soli pa solim ieskicēšu darbības, kuras veica politiķi, uzdodot darbus izpildvarai.

Jau 20.12.2012. domes deputāti lēma, ka jānostiprina īpašuma tiesības īpašumam *Jūras Pērles*. Lai iedzīvotāji saprastu — tas nepieciešams, lai novads varētu kaut ko darīt sev piederošā objektā. Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs Lauris Laicāns apstiprina, ka šīs tiesības ir nostiprinātas Zemesgrāmatā.

Tajā pašā lēmumā ir uzdots novada pašvaldības privatizācijas, atsavināšanas un iznomāšanas komisijai novērtēt īpašuma tehnisko stāvokli ar mērķi piesaistīt investorus. Termins — 12.02.2013. Nekustamā īpašuma speciālists Guntis Kārklevalks telefona sarunā paskaidroja, ka ir apsekota dzīvojamā māja. Kā noskaidroju — viss īpašums nav novērtēts finanšu trūkuma dēļ (jāpiesaista sertificēti vērtētāji).

Nekustamā īpašuma projektu ieviešanas nodaļai izstrādāt īpašuma pagaidu apsaimniekošanas modeli līdz 13.01.2013. Manuprāt, nekas tāds nav izdarīts. Tā kā lēmums ir nodots izpildei Kolkas pagasta pārvaldes vadītājam Aldim Pinkenam un pašvaldības privatizācijas, atsavināšanas un iznomāšanas komisijai, tad arī konkrētajiem speciālistiem vajadzētu sniegt savu viedokli, kuru pagaidām nevienā no sēdēm neesmu dzirdējis.

Mēs, deputāti, esam runājuši, ka jāpiesaista investori, ka pašvaldības mājaslapā jāizsludina pieteikšanās telpu nomai. Tas ir likumīgais ceļš, kas jāiet, lai interesenti, kas tur vēlētos ko darīt, varētu pieteikties. 27.06.2013. bijusi izpilddirektore Inga Ralle ziņoja, ka izsludināta noma minētajam objektam, taču neviens nepieteicās.

Uzskatu, ka koncepcijai ir jābūt, bet speciālistu sagatavotai. Tad arī varētu spriest par tālāko īpašuma apsaimniekošanu. Tā kā pašvaldības finanšu līdzekļi ir ierobežoti, varbūt ejams nomas vai publiskās un privātās partnerības ceļš.

Protams, *Jūras Pērles* atrodas ļoti labā vietā. Mums, deputātiem, būtu jāiepazīstas ar iesniegumiem un rūpīgi jāizsver, kādām vajadzībām nomātāji grib telpas. Lai nebūtu tā, ka, atļaujot tur kādam saimniekot, liktu kāju priekšā tam uzņēmējam, kas jau tur ir un cīnās par katru tūristu. Netālu atrodas viesu māja *Ūši*, kur saimnieko Dženeta Marinska.

To visu ņemot vērā, man grūti paust no-

teiktu viedokli. Bet šaubu nav, ka īpašums ir jāapsaimnieko.

Guntis Pirvits, deputāts, komitejas vadītājs:

— Par kādu konkrētu risinājumu šai jautājumā laikam vēl pārāgri runāt. Ir pieņemti dažādi lēmumi ilgākā laika posmā. Deputātam visu galvā paturēt nav iespējams. Gatavojot šo un arī citus jautājumus, pašvaldības speciālistiem šie lēmumi jāceļ gaismā, jāaplūko likumi, arī citi saistošie noteikumi, jānoskaidro sabiedrības viedoklis. Tad no visa tā jārada divi, trīs un, iespējams, vairāki risinājumi. Tālāk deputātiem darbs izvērtēt un pieņemt sabiedrībai vēlamāko un novada attīstībai atbilstošāko.

Guntis Kārklevalks, nekustamā īpašuma speciālists:

— Skaidrs, ka *Jūras Pērļu* dzīvojamā māja agri vai vēlū jādabū tādā kārtībā, lai vismaz daļu no tās varētu izmantot dzīvokļiem, jo tas ir viens no pamatnosacījumiem, ar ko šo īpašumu pārņemām. Sertificēts inženieris ēku ir apsekojis. Būvei ir nolietojums, bet kritiskā stāvoklī tā nav. Taisnība, ēka būtu jāsilcina. Apkurei, ūdenim, kanalizācijai vajag jaunu komunikāciju, tāpat jānomaina durvis. Varētu piedalīties kādā ES energoefektivitātes projektā. Tur bija ar dīzeļdegvielu kurināmi katli, tos varētu aprīkot ar granulu degliem. Kazarmu ēkā atbilstoši mūsu attīstības programmai varētu sniegt viesnīcas pakalpojumus, daži viesnīcas tipa dzīvokļi varētu būt arī dzīvojamā mājā, kas nodarētu kādam pašvaldības speciālistam vai arī uzņēmējam. Kazarmu ēkā ir gana liela zāle otrajā stāvā, šķiet, vasarā vietējie jau tur spēlējuši novusu. Tur varētu spēlēt arī galda tenisu, ierīkot trenāžierus.

Saimnieciskajā blokā ir garāžas, ko jau tagad pašvaldība izmanto saimniecībā, ir pagrabs, kādreizējās ieroču pārbaudes nojumes, katlumāja. Aptuveni 1,5 ha lielo saimniecības daļu varētu nodalīt nost no pārējās teritorijas un iebraukšanu ierīkot no otras puses. Ja uzņēmējiem būtu interese tur ar kaut ko nodarboties, zvejniekiem vai vēl kam citam, to varētu darīt. Bet tā ir tikai mana doma.

— **Tā jau ir koncepcijas skice.**

— Lai izveidotu koncepciju, vajag dialogu. Gribētos iepriekš nopietni to visu apspriest, sarīkot prāta vētru ar profesionālu diskusiju vadītāju, jo pieņemtais lēmums būs ar ilglaicīgām sekām.

— **Gadi iet. Divi iesniegumi pašvaldībai aktualizē koncepcijas vajadzību.**

— Taisnība. Cilvēkiem jāzina, ko pašvaldība domā darīt. Apmēram pirms gada gan izsludinājām nomas tiesību izsoli, toreiz neviens nepieteicās. Varbūt par daudz objektu bijām iekļāvuši? Tagad uz ātru roku rīkoties negribas. *Jūras Pērļu* ēkas arī nav tik labā stāvoklī. Tur jau būtu jāslēdz ilglaicīgs līgums, lai uzņēmējs saprastu, kādas investīcijas vajag. Nebūtu arī korekti, ja mēs vieglu roku iedotu telpas, bet pēc gada izdomātu, ka gribam tur darīt ko citu, un lauztu līgumu.

Gribētos, lai domes sēdē arī deputāti par to spriestu, lai kopīgi nonāktu pie atziņas, kādu mērķi izvirzīt, un tad arī rīkotos. Pašlaik tas ir karsts kartupelis. No kolciniekiem

arī dzird tādu viedokli — ko te prasās tie zvejnieki, viņiem jau ir vieta, kur savu darbu darīt.

— **Cik liela ir vajadzība pēc dzīvokļiem Kolkā?**

— Dzīvokļi ir, bet tos negrib ne izīrēt, ne arī pārdot. Dundagā ir tas pats. Tas ir komplekss jautājums. Ja izdotos par zināmu naudiņu pārdot tos pašvaldības īpašumus, kas prasa nopietnus kapitālieguldījumus, tad par iegūtajiem līdzekļiem varētu izveidot, piemēram, sociālās mājas. Būtu jāpārskata arī mūsu saistošie noteikumi — uz kāda pamata un kam piešķiram dzīvokļus. Pašlaik tie ir maznodrošinātie, bet šo personu loku derētu paplašināt, lai mēs nāktu pretī arī jaunajām ģimenēm, pašvaldībai vajadzīgiem speciālistiem.

Aldis Pinkens, Kolkas pagasta pārvaldnieks:

— Kad 2012. gadā Aizsardzības ministrija piedāvāja pašvaldībai pārņemt *Jūras Pērles*, mans viedoklis bija: Dundagas novadam nevajadzētu tam uzreiz piekrist. Es domāju — būtu labāk, lai tas vēl paliek valsts īpašumā un attiecīgi lai valsts arī turpina to uzturēt — apsargāt, novērst avārijas, ko vajag — remontēt, lai stāvoklis nepasliktinātos vēl vairāk. Ēkas nebūt nav labā stāvoklī — elektroinstalācija, cauruļvadi, apkures sistēma, jumti — viss bija (un joprojām ir) diezgan kritisks stāvoklī, un man tajā brīdī nebija nekādu šaubu, ka pašvaldība nevarēs atļauties šajā īpašumā nopietni ieguldīt, — jau esošo īpašumu un tajos darāmo darbu pietiek vēl ilgam laikam. Turklāt prom no Kolkas neviens *Jūras Pērles* aiznest nevar, tikko pašvaldība būtu gatava īpašumu pārņemt, valsts to atdotu mums arī 2014. vai 2020. gadā — citu variantu jau valstij vienkārši nav.

Vienīgie argumenti *Jūras Pērļu* iegūšanai, kuras es atceros, bija «Par velti dod — jāņem!» un «Kolkā īpašumiem vienmēr ir labas cenas». Šajā gadījumā nav tik vienkārši — īpašums ir ļoti specifisks. Domāju, ka tieši tāpēc, ka nebija priekšstata, ko mēs tur varam darīt un darīsim, nekāda nopietna turpinājuma nav. Tas, kā pašlaik trūkst Kol-

kas pagasta pārvaldei un kam var izmantot *Jūras Pērles*, ir telpas, ko var izmantot kā noliktavas, garāžas automašīnām, darbnīca. Tas arī ir vienīgais mērķis, kam pašvaldība daļu no šī īpašuma pašreiz lieto.

Par pārējo. Man nav šaubu, ka Dundagas novada pašvaldība pati ar savām iespējām un resursiem šādu nekustamo īpašumu savest pienācīgā kārtībā nevar. Atceramies, ka Kolkā *rindā uz naudu* stāv nepabeigtā sporta halle, ir daudz citu īpašumu un vajadzību. Tāpēc nevaru iedomāties iemeslu, kāpēc tieši *Jūras Pērles* būtu jāiegulda ļoti daudz naudas, lai, piemēram, uztaisītu kapitālu remontu dzīvojamai mājai, no kuras dzīvokļus pēc tam drīkstētu izīrēt tikai sociālas palīdzības sniegšanai (kā to paredz mūsu saistošie noteikumi)? Pārdot no šī īpašuma neko nedrīkst — to neļauj nosacījumi, ar kādiem īpašumu ieguva.

Izeja, ko var iedomāties, ir — privātpersonas ar savām iespējām, kapitālu, idejām un vajadzībām. Ja ir šāda interese, tad, ievērojot likuma rāmjus, pašvaldības interesēs var īpašumu iznomāt uzņēmējdarbībai. Cik zinu, tad 2013. gadā, kad izsludināja pieteikšanos uz daļu no *Jūras Pērļu* īpašuma nomu, viens pretendents bija, taču līdz rezultātam nenāca. Pašlaik ir vēl divu uzņēmēju iesniegumi un interese par telpu nomu. Pieprasījums jau ir tas, kas lielā mērā nosaka turpmākās izmantošanas iespējas.

Kolkas pagasta pārvalde ikdienā uztur un apsaimnieko pašvaldības īpašumus Kolkas pagastā. Sarežģītos jautājumos izstrādāt koncepcijas un vīzijas, plānot un attīstīt man iespēju nav, tam mūsu pašvaldībā ir paredzēti citi resursi.

Domāju, ka ir beidzot jāpasaka atklāti — mums pašiem skaidru ideju un iespēju nav. Nāciet un darbojieties tie, kam tādas ir! Pašvaldība izskatīs un atbalstīs jebkuru piedāvājumu, kurš atbildīs nosacījumiem. Vai arī otrādi — nenāciet neviens, mēs vēl paši pado-

Alnis Auziņš

• *Jūras Pērles 2010. gadā.*

Alda Pinkena foto

Novada lielākajā ražotnē

Par *SIA Līcis-93* pārsvarā esam rakstījuši, apsveicot to ar zelta medaļām pārtikas industrijas izstādē *World Food Moscow*. Šoreiz interesējāties, kāds noiets ir uzņēmuma produkcijai šajā ģeopolitiskajā situācijā un kā veicas ar attīrīšanas iekārtu ierīkošanu Kolkas cehā. Vārds *SIA Līcis-93* ražošanas vadītājam, Kolkas un Čipkas cehu vadītājam Regīnai Rūmniecei, kurai šīs puses zivju apstrādes vadīšana ir mūža darbs.

Pagaidām ražošanā izmaiņu nav. Ja radīsies kādas problēmas, tad arī domāsim, ko darīt tālāk. Strādājam ierastajā režīmā un cenšamies izpildīt pieteiktos pasūtījumus. Kādus 60 % no produkcijas eksportējam uz Krieviju, pārējo — uz Rietumu valstīm. Pirms pāris gadiem Krievija aizliedza mūsu produkciju ievest, tad noturējāmies tikai tāpēc, ka sūtījām to arī uz Rietumiem.

Esmu zivju produktu tehnoloģe, nevis attīrīšanas iekārtu speciāliste, tāpēc varu vien pateikt, ka problēma pastāv. Jau no maija

SIA Līcis-93 vadība ar Dundagas pašvaldības atbildīgajiem speciālistiem gan Kolkā, gan Dundagā mēģina jautājumu risināt, bet pagaidām bez rezultātiem. Mūsu firmas vadību pārsteidz fakts, ka no projekta pašiem pirmsākumiem ne *SIA Kolkas ūdens*, ne novada pašvaldības darbinieki, ne dome nav iedziļinājusies tik svarīgā infrastruktūras jautājumā kā ūdens un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un to nodrošinājums, aptverot visu Kolkas pagastu. Par kādu nākotnes vīziju un attīstības programmu var būt runa, ja tagad,

strādājot tikai mūsu firmai, trūkst ūdens! Bet ko darīs kaimiņi? Vai kāds investors atradīsies un būs ieinteresēts ieguldīt naudu un radīt jaunas darbavietas, piemēram, blakus esošajos cehos, ja nebūs kārtībā ūdens, notekūdeņu un kanalizācijas sistēma? Starp citu, esam novada lielākais ražošanas uzņēmums, kas nodrošina darbavietas ne tikai Kolkas pagasta iedzīvotājiem, bet galvenokārt Dundagai un tās ciemiem, kopumā ap 400 cilvēku.

Katru mēnesi par iztērēto ūdeni un kanalizāciju maksājam *SIA Kolkas ūdens* ievērojamu summu — 14 000 līdz 15 000 eiro. Vai tas nav pietiekami? Un ko darīs Kolkas iedzīvotāji, un cik tie būs maksāt spējīgi, ja firma pēkšņi atradīs citu risinājumu? *SIA Līcis-93* vadība vienmēr ir bijusi pretimnākoša un atvērta jebkura jautājuma loģiskā risinājumā, sarunām, diskusijām. Arī šajā.

Man kā bijušajai Dundagas domes deputā-

tei šajā jautājumā ir arī savs personiskais viedoklis. Dundagas pašvaldībā un domē strādā labi un zinoši speciālisti, kas zina, kā kvalitatīvi risināt gan projektu jautājumus, gan citas specifiskas lietas, ir tikai viens «bet»... To pamatīgi traucē ambīcijas un politiskās gribas trūkums. Saku lielu paldies deputātam Aldonam Zumberga kungam — viņš bija vienīgais, kurš jebkurā brīdī vienmēr atrada laiku atbildēt uz telefona zvaniem, mēģināja palīdzēt, risināt un izskaidrot lietas būtību atšķirībā no dažām atbildīgām personām, kas, ieraugot, kas zvana, neuzskatīja pat par vajadzību pacelt klausuli. Skumji, bet tāda ir attieksme.

Taču viss jau notiek uz labu, tāpēc ceru, ka beidzot veselais saprāts uzvarēs un sasāpējušos jautājumus kopīgiem spēkiem izdosies atrisināt un panākt abām pusēm vēlamu rezultātu.

Uzklausīja Diāna Siliņa

Raibs kā dzeņa vēders

Ģimeņu dienas piedzīvojums

11. X aicinām aizraujošā Ģimeņu dienas piedzīvojumā *Iepazīsti Dundagu no jauna!*

Reģistrēšanās, starts un finišs pie *Lielās skolas*.

Plkst. 10.30–10.45 komandu dalībnieku reģistrācija. Plkst. 10.45–11.00 pasākuma svinīga atklāšana. Plkst. 11.00–11.05 komandām starts. Plkst. 13.50–14.00 komandas neatkarīgi no paveikto uzdevumu daudzuma finišē. Plkst. 14.00–14.30 mielasts no lielā zupas katla. Plkst. 14.30–15.00 ielu vingrotāju šovs. Plkst. 15.00–15.10 komandu uzvarētāju apbalvošana.

Pasākuma dalībnieki — 1.–12. klašu skolēni, skolotāji, skolēnu vecāki, audžuvecāki, vecvecāki — pārvietosies pa Dundagu, nonākot pie konkrētiem kontrolpunktiem. Visi būs sadalīti 3 klašu grupās: 1.–4. klašu; 5.–8. klašu; 9.–12. klašu grupa. Katru klasi pārstāvēs klases audzinātājs vai tā izvirzīts pārstāvis. Vecāki, kuru ģimenē ir vairāki skolēni, piedalās kādā no klašu grupām pēc savas izvēles.

Katra komanda nodrošina sevi ar fotoaparātu foto mirkļu uzņemšanai. Ģimeņu dienas bildes ar dalībnieku atļauju publiskos *Dundagas vidusskolas atbalsta biedrības* sociālo tīklu vietnēs, vidusskolas un pašvaldības interneta lapās. Pasākumā uzņemtās fotogrāfijas nosūtīt: dvabiedriba@gmail.com.

Orientēšanās maršrutā, ejot no viena kontrolpunkta uz nākamo, dalībniekiem jāievēro ceļu satiksmes noteikumi. Aizliegts pārvietoties ar jebkādiem transporta līdzekļiem, pretējā gadījumā komandai no kopējā punktu skaita atņems 5 punktus.

Katrā klašu grupā apbalvos pirmo vietu ieguvējus. Katru klašu komandu apbalvos par piedalīšanos Ģimeņu dienas pasākumā.

Nolikumu sagatavoja, Ģimeņu dienu un orientēšanās sacensības rīko un vada biedrība *Dundagas vidusskolas atbalsta biedrība*, organizatoriski jautājumi: **Tamāra Kaudze**, tel. 29191969, epasts: dvabiedriba@gmail.com.

Par prieku sev

19. IX vakarā Kolkas mūzikas skolas lielajā klasē uz sarunu dzejā un mūzikā *Sadedz savu balsi meklējot pulcējās vairāk nekā divdesmit cilvēku.*

Noskaņu radīja mājīgā puskrēsla, iedegtās sveces, kas sagaidīja jau priekšvēlētā, stikla trauks ar smiltīm, no jūras izskaltos dekoratīvs koks un mirdzošas sveces ar lentēm izgreznotos lukturišos, neparastas formas vāze ar krāsainām milzu smilgām, krāsainu rudens ziedu grozs... Vakaru uzsākot, visi vienoties Raimonda Paula un Jāņa Petera *Mēmajā dziesmā*. Inora Sproģe pie klavierēm, Viktora Poremska ģitārspēle un visu kopīgs dziedājums. Skanēja skaisti! Un kā nu ne, jo telpā līdztekus Inorai un Viktoram vēl bija sapulcējušies vietējie ar labām balsīm: bijušie koristi, dziedātājas no *Sarmas*, *Laulas*, no novada dziedājošo talantu konkursa.

Iesākumā latviešu valodas un literatūras skolotāja Aisma Brande nedaudz pastāstīja par jubilāru Jāni Peteru — latviešu dzejnieku, sabiedrisko darbinieku, diplomātu. Taču viņš pats par vissvarīgāko uzskata dzejnieku. Aisma uzsvēra, cik nozīmīga jubilāram bijusi dziesma. Tās motīvs bieži skan viņa dzejā, ir komponēti ap 100 dzejoļu, visvairāk tos savā daiļradē izmantojis Raimonds Pauls. Dzejnieks ir sarakstījis 14 dzejoļu krājumus un grāmatu par Maestro, ar kuru tik daudz sadarbojies.

Visslavenākais ir viņa dzejolis *Manai Dzintenei*, kuru arī komponējis R. Pauls.

Tālāk vakara pavadīenu pārtvēra bibliotēkāre Olita Kalna, aicinot ļauties sajūtām, krāsām, skaņām un vienkārši priecāties, ka esam... Te trāpīgi iedērijās viņas nolasītās Dzejnieka Imanta Ziedoņa rindas: «Par prieku sev es uzrakstu / Par sava paša prieku». Jo turpinājumā savus dzejoļus lasīja vietējie ļaudis, kas tiešām raksta par prieku sev: Gunārs Anševics, Ausma Pētersone, Diāna Bergmane un Tabita Runce. Brāļa Ērika Anševica dzejoļus lasīja Ilze Soja, bet Aigas Ūd-

res — Inora, Dzintra Tauniņa un Evita Ernštreite. Dzejoļu lasījumi mijās ar Viktora komponētajām dziesmām. Starp citu, vairākām no tām viņš sacerējis arī vārdus. Dzejoļu tematika bija dažāda: par mīlestību, dabu, Dievu, apsveikumu dzejoļi, jautājumi aizbraucējiem un valdībai. Visaizkustinošākā saspēle izdevās Ausmas dzejolim, kas veltīts Kolkai, un Viktora dziesmai par šo pašu zvejniekiem. Emocionāli spēcīgi skāra arī Ērika veltījums mežsargam Edgaram Hausmanim un Lāžu ozoliem. Visticamāk, tāpēc, ka šis cilvēks un šīs vietas ir sirdij tuvas. Kaut arī vietējie dzejas mīļotāji tiešām rakstījuši tikai par prieku sev, viņi daloties iepriecināja arī citus.

Skaists izvērtās noslēgums. Tajā katrs, kurš kaut ko savam un citu priekam šajā vakarā bija sarūpējis, saņēma krāšņu rudens ziedu pušķi un pildspalvu. Bet Olita bija sagādājusi klinšu rozi ar dzelteniem ziediem. «Tā tagad būs mūsu dzejas roze, ko iestādīsim pie tautas nama,» teica Olita.

Nevienam vēl negribējās šķirties, tāpēc Inora sēdās pie klavierēm, Viktors ņēma ģitāru un visi kopā dziedāja dziesmu *Bites, čaklās bites*. Bet Ilze vēl visiem mācīja trīs senas dziesmas: *Rudens nakts*, *Jau aiz kalniem, jau aiz lejām* un *Reiz vasaras vakarā*. Izcādās, liels dziedātājs bijis viņas tēvs, no kura dziesmas arī iemācījies.

Sarunas dzejā un mūzikā Kolkā notiek jau trešo gadu. Ierosme tādas rīkot radusies Inorai, Evitai un Dzintrai. Viņas ievērojušas, ka vietējiem patīk redzēt un dzirdēt savējos. Vēl atliek uzaicināt kādu mākslinieku no ciurienes, un radošais vakars ir gatavs.

Paldies par jauko vakaru! Tā ir lieliska tradīcija, kas jāturpina.

Diāna Siliņa

Spēka diena novadā

Trešajā Latvijas Spēka dienā, pateicoties Dundagas ielu vingrotāju vadītājam Dāvim Vērdīnam un aktivistam Oskaram Skarbiniekam, varēja iesaistīties arī novada iedzīvotāji — Dundagā *Mazās skolas* stadionā un Kolkā — stadionā pie pamatskolas.

14. IX no plkst. 9.00 līdz 14.00 ikviens bez iepriekšējas pieteikšanās varēja pievilkties pie stieņiem. Kā pastāstīja Dāvis, kurš arī bija Dundagu un Kolku pieteicis Spēka dienai un bija tiesnesis Dundagā, visvairāk dalībnieku iesaistījās pēdējā stundā. Dundagā 29 cilvēki bija pievilkušies 261 reizi. Katrs dalībnieks saņēma aproci: kas pievilcās līdz 10 reizēm, — pelēku, kas no 10 līdz 20, — sarkanu, kas 20 un vairāk, — melnu. Dundagā melnās aproces ieguva Alise Dozberga un Niks Kinčius. Savukārt Oskars, tiesnesis Kolkā, sacīja, ka tur 28 cilvēki pievilkušies 234 reizes. Melno aproci saņēma Jānis Feldmanis. Oskars uzteica septiņgadīgo Nadīnu Kevreli, kas pievilkusies 6 reizes.

Prieks, ka no 95 Latvijas spēka punktiem divi bijuši arī mūsu novadā. Par to paldies Dāvim un Oskaram!

Diāna Siliņa

Gatavosimies UNESCO nedēļai!

No 13. līdz 19. X jau ceturto gadu Latvijā norisināsies *UNESCO* nedēļa. Tajā ikviens, īpaši skolas, bibliotēkas, atmiņas institūcijas un dažādas organizācijas aicinātas iepazīt kultūras mantojumu, kas iekļauts kādā no *UNESCO* starptautiskajiem vai nacionālajiem sarakstiem. To var darīt caur personiskās pieredzes prizmu vai citu cilvēku atmiņām, stāstiem un leģendām.

UNESCO nedēļā aicina

☞ Iesaistīties *UNESCO* LNK projektā *Baltijas ceļa stāsti* un dokumentēt atmiņas par Baltijas ceļa norisi pirms 25 gadiem, publicējot tās www.thebalticway.eu.

☞ Rīkot kultūras mantojumam veltītus tematiskus pasākumus, tostarp Baltijas ceļa stundas skolēniem un studentiem.

☞ Izmantot *UNESCO* LNK materiālu *UNESCO Latvijas mantojuma skapis* un interaktīvo karti *UNESCO Latvijas dārgumi*, lai iepazītu *UNESCO* mantojumu Latvijā un fiksētu savas un citu cilvēku atmiņas, nostāstus un leģendas par šo mantojumu.

☞ Rīkot diskusijas, atmiņu un stāstu vakarus, izglītojošas ekskursijas u.tml., kas saistās ar *UNESCO* mantojumu Latvijā.

Seminārs jauniešiem

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) sadarbībā ar SIA *Ķemers Business and Law Company* 1. X plkst. 10.00 Talsu novada Bērnu un jauniešu centrā Brīvības ielā 17 a rīko bezmaksas semināru vidusskolēniem par uzņēmējdarbības būtību un inovācijas atbalsta iespējām.

Tēmas: kā attīstīt un īstenot radošās biznesa idejas, kā uzsākt inovatīvu uzņēmējdarbību pēc izglītības iegūšanas, kā papildināt skolā gūtās zināšanas, arī ekonomikā, lai attīstītu biznesu.

Atbalstīts projekts

No Latvijas Bibliotekāru biedrības un Latvijas Nacionālās bibliotēkas izsludinātajā projektā konkursā *Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās* iesniegtajiem 74 bibliotēku projektiem atbalstīs 55, iesaistot 456 bibliotēkas. Atbalstīts arī Dundagas novada Centrālās bibliotēkas projekts.

Tas nozīmē, ka, Dundagas novada bibliotēkās īstenojot kultūras projektu *Augstvērtīga tulkotā un oriģinālliteratūra bibliotēkās*, līdz gada beigām saņemsim 54 grāmatu kolekciju.

Projektus vērtēja eksperti — pārstāvji no Valsts Kultūrkapitāla fonda, Latvijas Nacionālās bibliotēkas un Latvijas Bibliotekāru biedrības. Projekta mērķis ir sekot augstvērtīgas tulkotās un latviešu oriģinālliteratūras izdevumu pieejamību Latvijas publiskajās bibliotēkās, veicināt Latvijas un pasaules kultūras klasisko vērtību un laikmetīgās literatūras iepazīšanu ar grāmatu starpniecību. Projektu finansē Valsts kultūrkapitāla fonds.

Ruta Emerberga,
novada Centrālās bibliotēkas vadītāja

☞ Apmeklēt kādu no 14 *UNESCO* mantojuma vietām Latvijā vai ar šo mantojumu saistītas institūcijas un pastāstīt par to sociālajos tīklos, lietojot mirklabirku *#unesconedela*.

UNESCO nedēļas mērķis ir aktualizēt organizācijas idejas un vērtības, veicināt to kopšanu, izcelt labās prakses paraugus, to ieguldījumu nacionālu un starptautisku jautājumu attīstībā, kā arī piedāvāt platformu pieredzes apmaiņai un jaunām ierosmēm.

Aktīvākie *UNESCO* nedēļai veltītu pasākumu rīkotāji saņems piemiņas veltes no *UNESCO* LNK.

Evija Maļkeviča,
UNESCO nedēļas koordinatore,
tel. 67325109,
e-pasts: e.malkevica@unesco.lv

Biznesa ideju konkurss Ideju kauss 2014

Līdz 17. X plkst. 23.59 ikviens interneta vietnē www.idejukauss.lv var iesniegt savas biznesa idejas konkursa *Ideju kauss 2014* 1. kārtai, formulējot tās uz 1 A4 lapas.

Vispirms katru pieteikto ideju vērtēs divi eksperti, bet otrajā kārtā iekļuvušajiem pretendentiem būs jāpagatavo biznesa plāns. Divpadsmit labākie plāni to autoriem būs jāprezentē klātienē žūrijai, kas arī noteiks uzvarētājus. Balvu fonds ir 17 000 € — 7000 € pirmajai vietai, 5000 € otrajai, 3000 € trešajai, kā arī 2000 € naudas balva par labāko eko-inovatīvo ideju. Labāko ideju autori balvā saņems ne tikai ievēribas cienīgu finansiālu atbalstu, bet arī vērtīgus padomus un iemaņas biznesa plānu gatavošanā.

Konkursa *Ideju kauss 2014* stratēģiskais kompetences partneris — Rīgas Biznesa skola — 2. kārtas dalībniekiem sniegs iespēju piedalīties izglītojošos semināros, kā arī apbalvošanas ceremonijā pasniegs savu speciālbilvu — 1000 € dāvanu karti izglītības iegūšanai Rīgas Biznesa skolā.

Pirmo reizi konkursā pasniegs īpašu speciālbilvu par idejām pārtikas nozarē. Tieši šajā jomā radītajiem projektiem būs vislabākās iespējas saņemt konkursa partnera a/s *Aldaris* dāvāto 1000 € balvu idejas attīstībai.

Dundagas novada pašvaldības Kubalu skola – muzejs aicina darbā uz nenoteiktu laiku vecāko speciālistu darbam uz nepilnu slodzi. Vairāk par darba piedāvājumu — www.kubalmuz.lv. Pieteikties līdz 9. X.